

Nivalan kaupunki
MTK Pohjois-Suomi

ENERGIAKRIISI, HUOLTOVARMUUS JA MAATALOUDEN TULEVAISUUS

Hyvä valtiovarainministeri Annika Saarikko,

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikuttaa energian hintoihin kotimaassamme. Energiakriisi tuo erityisiä vaikeuksia maataloudelle, koska kustannusten nousun siirtäminen tuottajahintoihin on hyvin rajallista. Energiakriisi koettelee myös muuta tuotannollista toimintaa ja tuo kerrannaisvaikutusten myötä ongelmia myös palveluyrittäjille.

Kotimainen alkutuotanto on perusta elintarviketuotannolle ja huoltovarmuudelle. Energiakriisin tuoma epävarmuus lisää ennestään tiukoilla olevien maataloustuottajien huolta jatkamisen mahdollisuuksista. Huoltovarmuutemme on oikeasti uhattuna, sillä monet maatilayrittäjät aikovat lopettaa.

Ellei talven 2022-2023 energiakriisille löydetä maataloustuotannon kannalta kestäviä ratkaisuja, tilojen ja tuotannon määrän väheneminen kiihtyy hallitsemattomaksi ja vaikuttaa merkittävästi huoltovarmuutemme.

Ehdotamme seuraavia toimenpiteitä alkutuotannon energiakustannuskriisin helpottamiseksi ja maatalouden tulevaisuuden näkymien vahvistamiseksi

- 1. Energia- ja kiinteistöveropalauteksen jatkaminen**
- 2. Sähkön kustannusten hillitseminen ja kompensointi**
- 3. Uusiutuvaan energiaan kohdistuvat haasteet/ bioenergian edistäminen uusiutuvan energian direktiivin päivityksessä**

Toimenpide-ehdotusten tarkempi kuvaus on liitteenä.

Nivalassa 19.9.2022

NIVALAN KAUPUNKI

Jarmo Vuolteenaho
kaupunginvaltuuston pj.

Eija-Riitta Niinikoski
kaupunginhallituksen pj.

Päivi Karikumpu
kaupunginjohtaja

MTK POHJOIS-SUOMI

Jari Ahlholm
johtokunnan puheenjohtaja

MTK:n tuottamaan tietoon pohjautuvat

Toimenpide-ehdotukset alkutuotannon energiakustannuskriisin helpottamiseksi

1. Energia- ja kiinteistöveropalautuksen jatkaminen:

Maataloudelle on palautettu vuonna 2021 käytetyn kevyen polttoöljyn perusteella ylimääräinen energian valmisteveronpalautus EU-direktiivin mukaiseen energiaverominimiin saakka. Vuonna 2022 on luvattu palauttaa maataloudenharjoittajille kiinteistövero maatalouden talousrakennuksilta erillisinä kiinteistöverotukina.

Tuotanto-olosuhteet eivät ole muuttuneet aiemmasta energiahinnan noustessa. Vastaavat järjestelyt olisi jo huoltovarmuussyistä perusteltua säätää myös vuodelle 2022 ja 2023: Polttoaineen valmisteveronpalautuksen kasvattaminen EU-direktiivin mukaiseen verominimiin olisi noin 45 milj. euroa ja maa- ja metsätalouden talousrakennusten kiinteistöverovapaus olisi noin 14 milj. euroa. Kiinteistöveron palautus tai kiinteistöverovapaus kohdistuisi hiljattain investoinneille, suurille sähkökäyttäjille.

2. Sähkön kustannusten hillitseminen ja kompensointi:

Sähkön hinnannousun taittamiseksi tarvitaan EU/Nordpool-tason päätöksiä esim. sähkön enimmäishinnasta tai vastaavasta mekanismista, jota hillitsisi sähkön hinnannousua. Lisäksi tarvitaan EU:n laajuinen windfall-vero, jonka tuottoja käytettäisiin sähkölaskujen kompensoimiseen.

Sähkön hinnannousun kompensointi tapahtuisi suoran kustannustuen kautta. Kustannustuen maksuperusteena voisi käyttää maataloudessa käytetyn sähkön määrää, joka ilmoitetaan alkuvuodesta veronpalautuksen yhteydessä.

Maatilojen ja maaseutuyritysten aurinkopaneelien investointituessa hyväksyttävää kustannusten rajaa tulisi muuttaa, jotta nykyistä pienemmät järjestelmät olisivat tukikelpoisia ja useampi maatalousyrittäjä pystyisi tuen hyödyntämään.

3. Uusiutuvaan energiaan kohdistuvat haasteet:

Komission julkaisema RePowerEU-toimintasuunnitelma on keskeisin toimenpidekokonaisuus, jolla EU pyrkii parantamaan energiaomavaraisuuttaan Venäjän hyökkäyssodan seurauksena. Venäjän hyökkäyssodalla on pitkäkestoisia vaikutuksia Euroopan energiamarkkinoille.

Suomellakaan ei ole varaa jättää mitään uusiutuvan energian lisäämisen muotoa käyttämättä. Bioenergia eri muodoissaan on merkittävin uusiutuvan energian resurssi. Näin ollen bioenergian johdonmukaiseksi edistämiseksi tulisi tehdä kaikki voitavat toimet.

Uusiutuvan energian direktiivi RED:n päivityksessä ei tule hyväksyä sellaisia päätöksiä, jotka vaikeuttavat puunhankintaa, ennen kaikkea energiakäyttöön.